

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Mfv.I.10.533/2015/6.

A tanács tagjai: . Tallián Blanka a tanács elnöke
Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna
előadó bíró
Dr. Hajdu Edit bíró

A felperes:

A felperes képviselője:
Dr. Zeke László ügyvéd

Az alperes:

Az alperes képviselője:
Dr. Sipos Márta ügyvéd

A per tárgya: rendkívüli felmondás jogellenességének
megállapítása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:
Budapest Környéki Törvényszék 8.Mf.21.451/2014/6.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:
Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság
10.M.535/2012/31.

Rendelkező rész

A Kúria a Budapest Környéki Törvényszék 8.Mf.21.451/2014/6. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek - tizenöt nap alatt - 30.000 (harmincezer) forint és 8.100 (nyolcezer-egyszáz)

forint áfa felülvizsgálati eljárási költséget.

A 333.600 (háromszázharmincháromezer-hatszáz) forint felülvizsgálati eljárási illeték az államot terheli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] Az elsőfokú bíróság által megállapított, és a felülvizsgálati eljárásra is irányadó tényállás szerint a felperes 1993. augusztus 15-étől állt az alperes alkalmazásában, 2006. március 1-jétől a D.M.T. tanszékvezetője volt.
- [2] S.F. főtitkár 2011. október 18-án felhívta a felperest, hogy október 21-én a drámapedagógiai szakirányú továbbképzési szakon addig végzett, és jelenleg is tanulmányokat folytató hallgatók összes személyi anyagát adja át a felállított bizottságnak. Az iratok átadás- átvételére október 28-án került sor, a pedagógus szakvizsgára felkészítő szakirányú továbbképzés anyagainak átadására a felperes haladékat kért.
- [3] A háromtagú bizottság 2011. november 28-án elkészítette a beszámolóját a rektori tanács részére, és átadta a rektornak. A vizsgálat több hiányosságot tárt fel az iratok tekintetében.
- [4] A felperes 2011. november 30-án a drámapedagógiai területen pedagógus szakvizsgával záródó képzéshez kapcsolódó dokumentumokat adott át a bizottság részére, és ugyanezen a napon a főtitkár és a bizottság vezetője kérte a felperest, hogy a vizsgált képzésekhez használt üres okiratokat, valamint azon hallgatók személyi és tanulmányi anyagait, leckeönyveit, akik tanulmányaikat bármely okból az elmúlt években megszakították, rövid időn belül adja át. Erre 2012. február 3-áig nem került sor, ekkor felszólították a felperest, hogy a kért iratokat tételes elszámolás mellett február 8-án adja át a főtitkárnak vagy a bizottság elnökének. Az elnök 2012. február 21-én e-mailben tájékoztatta a felperest, hogy 2012. február 28-án az összes iratot átveszi. Ekkor több irat átadásra került, majd 2012. április 11-én üres, illetve rontott okleveleket, megírt de át nem adott okleveleket adott át a felperes.
- [5] 2012. március 28-ától F.E.M. megbízott rektor lett a munkáltatói jogkör gyakorlója. A felperes és közöttük 2012. április 17-én megbeszélésre került sor, ahol a vizsgálat megállapításait ismertették a felperessel.
- [6] Az alperes a felperes munkaviszonyát 2012. április 24-én kelt rendkívüli felmondással szüntette meg. Ennek indokolása szerint a lefolytatott vizsgálat súlyos hiányosságokat tárt fel a törzskönyvek vezetése területén. Több esetben előfordult, hogy a hallgatók személyi adatait hiányosan töltötték ki, hiányoztak a

záróvizsgára, oklevélre vonatkozó bejegyzések. A felperesnek mint megbízott tanszékvezetőnek feladata volt a tanszék jogszabályoknak megfelelő működtetése, beleértve nemcsak a tanulmányi, oktatási, hanem az adminisztrációs tevékenységet is. Mint vezető valamint szakfelelős elmulasztotta ellenőrzési és beszámoltatási feladatait, ezzel jelentős mértékben megszegte a munkaviszonyból származó lényeges kötelezettségét.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [7] A felperes a keresetében a munkáltatói intézkedés jogellenességének megállapítását, és az ehhez fűződő jogkövetkezmények alkalmazását kérte.
- [8] Hivatkozása szerint az alperes figyelmen kívül hagyta az 1992. évi XXII. törvény (továbbiakban régi Mt.) 96. §-ának (4) bekezdése szerinti tizenöt napos szubjektív határidőt. Másodlagosan azért jogellenes a rendkívüli felmondás, mert annak indoka nem felel meg a valóságnak, és a rendeltetésszerű joggyakorlás követelményébe ütköző. Az Mt. 100. § (4) bekezdése alapján 12 havi átlagkeresetnek megfelelő összeg megfizetését igényelte 278.000 forint átlagkereset mellett, összesen 3.336.000 forint összegben. Az Mt. 100. § (6) bekezdése alapján elmaradt munkabér kifizetésére is kérte az alperest kötelezni 2012. április 25-étől 2014. augusztus 25-éig az elért jövedelem és a táppénz, valamint megtérült jövedelem levonása mellett összesen 2.382.105 forint összegben. Az Mt. 100. § (7) bekezdése alapján 6 havi végkielégítés megfizetését igényelte 1.668.000 forint összegben, valamint felmentési időre járó átlagkeresetként 1.390.000 forint kifizetését kérte az alperes perköltség viselésre kötelezésével.
- [9] Az alperes a kereset elutasítását kérte, mivel hivatkozása szerint az intézkedése mindenben megfelelt a jogszabályi előírásoknak. Viszontkeresetében az ASUS51R típusú laptop számítógép és tartozékai kiadását igényelte.

Az első- és másodfokú ítélet

- [10] A Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 10.M.535/2012/31. számú ítéletével megállapította, hogy az alperes 2012. április 24-én kelt intézkedésével jogellenesen szüntette meg a felperes munkaviszonyát, és az az ítélet jogerőre emelkedésének napján szűnik meg. Kötelezte az alperest 4.150.020 forint megtérítésére, valamint perköltség fizetésre. A bíróság a felperes ezt meghaladó keresetét elutasította. Kötelezte a felperest, hogy tizenöt napon belül adja ki az alperesnek a laptop számítógépet, és tartozékait. Az elsőfokú bíróság a felperest perköltség fizetésre

kötelezte kimondva, hogy az illetéket az állam viseli.

- [11] Az elsőfokú bíróság ítéletében utalt az Mt. 96. §-ának (1), (2) és (4) bekezdésében foglaltakra. Kifejtette, hogy az alperest terhelte annak bizonyítása, hogy a munkáltatói jogkör gyakorlója a rendkívüli felmondás alapjául szolgáló okról való tudomásszerzéstől számított tizenöt napon belül gyakorolta a rendkívüli felmondás jogát.
- [12] Az elsőfokú bíróság rámutatott arra, hogy a rendkívüli felmondásban megjelölt felperesi kötelezettségszegés indokát a 2011. november 28-án kelt, a drámapedagógiai és a tánc- és drámapedagógiai szakirányú továbbképzési szakokon 2010/2011. tanévig végzett hallgatók személyi anyagának vizsgálatáról szóló beszámolóban foglaltak tartalmazták. Ezt a munkáltatói jogkört gyakorló dr. K.B. rektor a beszámoló elkészítésekor, vagy ahhoz közeli időpontban kézhez kapta, így ekkor minden olyan információ birtokába jutott, amely a rendkívüli felmondás kiadásához szükségesek voltak.
- [13] A jogellenességre figyelemmel az elsőfokú bíróság részletes elszámolást adott, és e szerint az elmaradt munkabér összegét a keresetben foglaltaknál alacsonyabb összegben határozta meg. Az Mt. 100. § (7) bekezdése alapján - figyelemmel az Mt. 92. § (2) bekezdés g) pontjára, valamint a 93. § (1) bekezdésére - 30 nap felmondási idő 60 nappal történő meghosszabbítását találta megállapíthatónak, így felmentési időre járó átlagkereset címén 417.000 forint megfizetésére kötelezte az alperest, ezt meghaladó felmentési időre járó átlagkereseti igényt elutasította. Az Mt. 95. § (4) bekezdésének e) pontja szerint számolta el a végkielégítést 1.390.000 forint összegben, a felperes ezt meghaladó keresetét ugyancsak elutasította. Az Mt. 100. § (4) bekezdés alapján 6 havi átlagkereset kifizetésére kötelezte az alperest 1.668.000 forint összegben. Az átalánykártérítés mértékének megállapításakor a jogsértés és annak következményei súlyára, valamint a munkaviszony hosszára volt tekintettel, a felperes ezt meghaladó keresetét ugyancsak elutasította.
- [14] Tekintettel arra, hogy a felperes nem vitatta a viszontkeresetet, a bíróság a Pp. 163. § (2) bekezdése alapján kötelezte a felperest, hogy adja ki az alperes részére a laptop számítógépet és tartozékait.
- [15] Az alperes fellebbezése folytán eljáró Budapest Környéki Törvényszék 8.Mf.21.451/2014/6. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, fellebbezett részében helybenhagyta, és az alperest másodfokú perköltség viselésére kötelezte az előlegezett költség megfizetésével. Kimondta, hogy a fellebbezési illetéket az állam viseli.
- [16] A másodfokú bíróság ítélete szerint az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a tényállást, a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy az alperes a rendkívüli felmondás szubjektív határidejét elmulasztotta.
- [17] A szubjektív határidő szempontjából annak van jelentősége, hogy a

munkáltatói jogkör gyakorlója mikor szerzett tudomást intézkedésének okáról, vagyis az elsőfokú bíróságnak abban kellett állást foglalnia, hogy a 2012. április 24-én kiadott rendkívüli felmondást megelőzően a munkáltatói jogkör gyakorlója mikor jutott mindazon információk birtokába, amelyre az intézkedését alapította. Helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy a 2011. november 28-ai beszámolóból minden lényeges körülményről meggyőződhetett, így ehhez képest az intézkedése meghozatalával késlekedett.

- [18] Az alperes a felperes folyamatos kötelezettségszegését az elsőfokú eljárásban nem állította, így arra a fellebbezési eljárásban már nem volt lehetősége.
- [19] A másodfokú bíróság a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett részét vizsgálhatta, és azt helybenhagyta.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [20] Az alperes felülvizsgálati kérelme - tartalma szerint - a keresetet elutasító határozat meghozatalára irányult.
- [21] Álláspontja szerint kirívóan elfogult az a bírósági okfejtés, amelyben a munkáltató iratanyag átadásával kapcsolatos intézkedéseit vizsgálja felül. A felperes munkavállaló késedelmeskedését, időelhúzását, nem együttműködő magatartását nem minősíti, de a munkáltatót elmarasztalja azért, amiért minden iratot megkövetelt az intézkedés meghozatala előtt. A teljes iratanyag vizsgálata nélkül nem lehetett volna a súlyos kötelezettségszegést megállapítani, vagyis a bíróság a tudomásra jutást egy szakmailag nem korrekt, de egyébként jogszabályi hivatkozás nélkül előadott időpontra helyezte.
- [22] Súlyosan jogsértő a másodfokon eljáró bíróság ítélete azért is, mert az alperes 2014. november 3-ai fellebbezésére, amelyben a kereset elutasítását (teljes körben) indítványozta, úgy utasította el, hogy „...az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részében helybenhagyja”. Ez a döntése ellentétes a Pp. 252. §-ának (2) bekezdésében foglaltakkal, az alperes ugyanis mindent fellebbezett.
- [23] A szubjektív határidő tekintetében a másodfokú ítélet túlterjeszkedik a jogszabályi rendelkezéseken.
- [24] Az elsőfokú bíróság 9 tanú meghallgatását mellőzte, 5 irat beszerzésére irányuló indítványt elutasított, és az alperesi bizonyítás körében utóbb azt állapította meg, hogy „az alperesi bizonyítás nem vezetett eredményre”.
- [25] Szakmai hiba, hogy a másodfokú bíróság a nem valós teljesítmény alapján kiadott oklevelekkel kapcsolatos tevékenységet „összemosta” az adminisztrációs (oklevél kiállítás, átadása) feladat ellátásával, amint azt a jogerős ítélet 8. oldal 3. bekezdése tartalmazza. A felperes nem volt hajlandó a megváltozott szervezeti

rendben működni, és a tőle kért iratanyagot átadni.

- [26] A vizsgált kérdésekben a következő hiányosságok voltak megállapíthatóak: 1475 hallgató/törzskönyvi bejegyzésből 13 %-ban nem állapítható meg, hogy személy szerint kire vonatkozik a bejegyzés, illetve hogy kapott-e oklevelet. A kiadott oklevelek 36 %-ában (463 eset) nem volt információ arra nézve, hogy a hallgató milyen alapvégzettségre kapott oklevelet, vagy hiányzik az előírt alapvégzettség. Az adott körben a hallgatók mintegy 5 %-ának nem lehetett volna oklevelet kiadni. Ezeket a felelősség szempontjából lényeges tényállási elemeket a teljes átadott dokumentáció alapján tisztázhatta az alperes, amely szervezet felsőoktatási intézmény, főiskola. Szakmai hozzáértését is felülbírálták az eljáró bíróságok akkor, amikor a szubjektív határidő elmulasztását mondták ki ítéleteikben.
- [27] A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [28] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.
- [29] A Pp. 272. §-ának (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni azt a határozatot, amely ellen a felülvizsgálati kérelem irányul, azt, hogy a fél milyen tartalmú határozat meghozatalát kívánja, továbbá elő kell adni - a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése mellett -, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. E rendelkezésből következően a felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását miért kívánja. Ezen együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt pedig a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, és az erre vonatkozó jogi álláspontját kifejti, vagyis ha a jogszabálysértésre való hivatkozása indokait is ismerteti [1/2016. (II.15.) PK vélemény].
- [30] A törvényi feltételeknek kizárólag a Pp. 252. §-ának (2) bekezdésében foglaltak megsértésére hivatkozás felelt meg. Így csupán azt lehetett vizsgálni, hogy a másodfokú bíróság részéről eljárásjogi szabálysértés történt-e, amikor kimondta, hogy az „elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti”. Az alperes álláspontja szerint ugyanis fellebbezése a kereset teljes körű elutasítására irányult.
- [31] A Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 10.M.535/2012/31. számú ítéletében megállapította a jogviszony

jogellenes megszüntetését, döntött a munkaviszony megszűnésének napjáról és az elmaradt járandóságokról, amelyek összegét a keresetben megjelölteknek alacsonyabb mértékben határozta meg. Ezért az elsőfokú ítélet rendelkező része szerint „a bíróság a felperes ezt meghaladó keresetét elutasítja”, továbbá a viszontkeresetre figyelemmel kötelezte a felperest, hogy „tizenöt napon belül adja ki az alperesnek a laptop számítógépet, és tartozékait”. Az összecszerűség körében az elszámolás módját, és a kereset részbeni elutasításáról szóló döntést az indokolási rész részletesen tartalmazza (10.M.535/2012/31. számú ítélet 13. oldal, 14. oldal 1. bekezdés).

- [32] Az elutasított rész tekintetében, illetve a viszontkeresetet illetően a felek fellebbezéssel nem éltek, így a másodfokú bíróság helytállóan döntött úgy, hogy „az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti”, és csak a fellebbezett részt vonta vizsgálódási körébe [Pp. 253. § (2) bekezdés]. Ebből következően a másodfokú bíróság eljárásjogi szabálysértést nem követett el, a felülvizsgálati kérelemben foglaltak ezért nem voltak megalapozottak.
- [33] A fentiekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján.

Záró rész

- [34] Az alperes perköltség fizetési kötelezettsége a Pp. 78. §-ának (1) bekezdésén alapul, míg a teljes személyes illetékmentességére tekintettel az illethekekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 5. §-ának (1) bekezdés e) pontja alapján a felülvizsgálati eljárási illetheget az állam viseli.
- [35] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése alapján nyilvános tárgyaláson bírálta el.

Budapest, 2016. június 22.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, dr. Hajdu Edit s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

Nné

tisztviselő